

ΣΤ' ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

192. Το δάσος της Χαϊτούς, κοντά στη Σταυρούπολη του ν. Ξάνθης.

Φωτογραφία: Ν. Δεσύλλας από το βιβλίο *Θράκη. Χρώματα και Αποχρώσεις*, Αθήνα, Σύνολο, 1996.

193. Το χωριό Ρεύμα στα ορεινά του ν. Ξάνθης.

Φωτογραφία: Ν. Δεσύλλας από το βιβλίο *Θράκη. Χρώματα και Αποχρώσεις*, Αθήνα, Σύνολο, 1996.

Αποτελεί ένα σπάνιο γεωλογικό μνημείο, που δημιουργήθηκε πριν από 25 εκατομμύρια χρόνια. Ευνοήθηκε από μια υποτροπική χλωρίδα και τις συνθήκες που δημιούργησε η ηφαιστειακή δράση της ευρύτερης περιοχής του Έβρου.

197. Η μονή της Παναγίας Αρχαγγελιώτισσας κοντά στη Ξάνθη.

Φωτογραφία: Ν. Δεσύλλας από το βιβλίο *Θράκη. Χρώματα και Αποχρώσεις*, Αθήνα, Σύνολο, 1996.

195

194. Το χωριό Πάνδροσος του ν. Ροδόπης.

Φωτογραφία: Ν. Δεσύλλας από το βιβλίο *Θράκη. Χρώματα και Αποχρώσεις*, Αθήνα, Σύνολο, 1996.

195. Το Δέλτα του Νέστου.

Φωτογραφία: Ν. Δεσύλλας από το βιβλίο *Θράκη. Χρώματα και Αποχρώσεις*, Αθήνα, Σύνολο, 1996.

196. Το απολιθωμένο δάσος του Τυχερού του ν. Έβρου.

Φωτογραφία

198. Ο ποταμός Νέστος.

Φωτογραφία: Ν. Δεσύλλας από το βιβλίο *Θράκη. Χρώματα και Αποχρώσεις*, Αθήνα, Σύνολο, 1996.

199. Ο καταρράκτης του Φονιά στη Σαμοθράκη.

Φωτογραφία: Ν. Δεσύλλας από το βιβλίο *Θράκη. Χρώματα και Αποχρώσεις*, Αθήνα, Σύνολο, 1996.

200. Γέφυρα στις Φέρες του ν. Έβρου.

Φωτογραφία: Αθανάσιος Πανδρευμένος

201. Το Πύθιο και το κάστρο του, στη δυτική όχθη του Έβρου.

Φωτογραφία: Ν. Δεσύλλας από το βιβλίο *Θράκη. Χρώματα και Αποχρώσεις*, Αθήνα, Σύνολο, 1996.

202. Γεφύρι κοντά στη Ξάνθη, στο δρόμο προς τη Σταυρούπολη.

Φωτογραφία: Ν. Δεσύλλας από το βιβλίο *Θράκη. Χρώματα και Αποχρώσεις*, Αθήνα, Σύνολο, 1996

203. Στα ορεινά του ν. Ξάνθης.

Φωτογραφία: Ν. Δεσύλλας από το βιβλίο *Θράκη. Χρώματα και Αποχρώσεις*, Αθήνα, Σύνολο, 1996.

204. Η χώρα της Σαμοθράκης.

Φωτογραφία: Ν. Δεσύλλας από το βιβλίο *Θράκη. Χρώματα και Αποχρώσεις*, Αθήνα, Σύνολο, 1996

205. Το Δέλτα του Νέστου.

Φωτογραφία: Ν. Δεσύλλας από το βιβλίο *Θράκη. Χρώματα και Αποχρώσεις*, Αθήνα, Σύνολο, 1996.

206. Προσκυνητάρι στο ν. Ξάνθης.

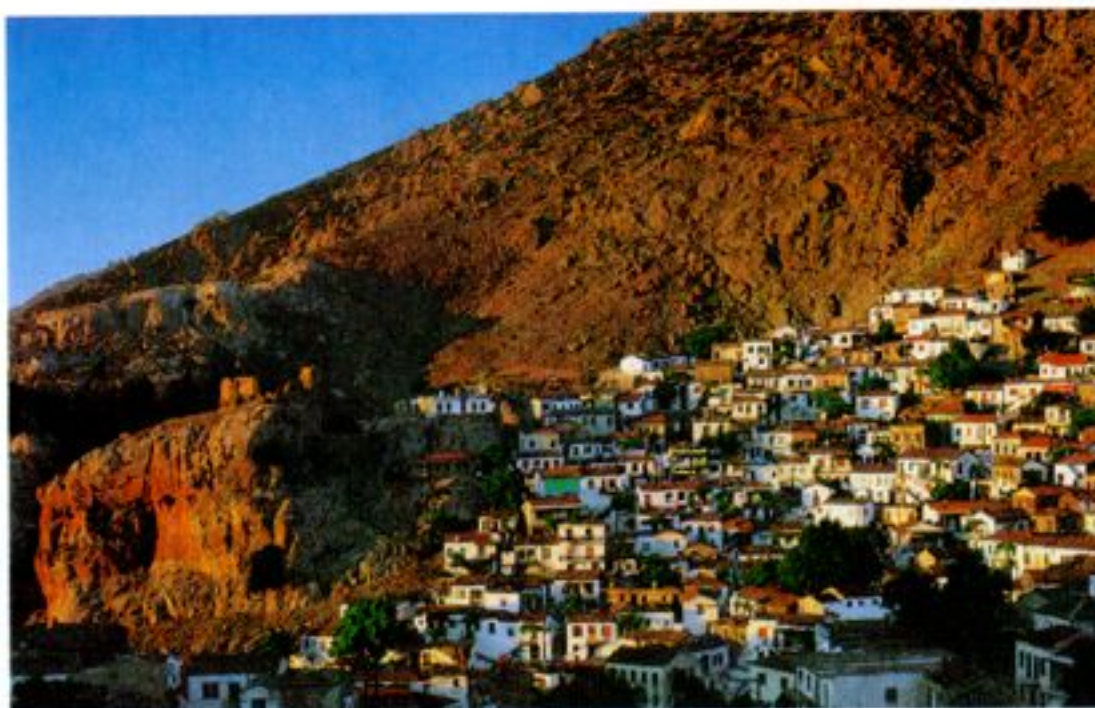
Φωτογραφία: Ν. Δεσύλλας από το βιβλίο *Θράκη. Χρώματα και Αποχρώσεις*, Αθήνα, Σύνολο, 1996.

207. Το χωριό Κύνκος στα ορεινά του ν. Ξάνθης.

Φωτογραφία: Ν. Δεσύλλας από το βιβλίο *Θράκη. Χρώματα και Αποχρώσεις*, Αθήνα, Σύνολο, 1996.

208. Στα ορεινά του ν. Ξάνθης.

Φωτογραφία: Ν. Δεσύλλας από το βιβλίο *Θράκη. Χρώματα και Αποχρώσεις*, Αθήνα, Σύνολο, 1996

204

207

Ζ' ΛΑΪΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Η Κοσμική Αρχιτεκτονική

Οι κοινωνικοεπαγγελματικές ομάδες της Θράκης, πεδινοί, ορεινοί κτηνοτρόφοι, καπνοκαλλιεργητές και καπνομεταπράτες, επαγγελματιοβιοτέχνες και έμποροι αστικών κέντρων, σφράγισαν με ανάλογη αρχιτεκτονική έκφραση τα θρακιώτικα σπήτια/κτίρια των δύο τελευταίων αιώνων. Αξίζει να προσεχτεί εδώ η ιδιόρρυθμη όσο και γόνιμη εισαγωγή δυτικών στοιχείων κατά το γύρισμα του 19ου προς τον 20ό αι., όταν η μονοκαλλιέργεια του καπνού και η μεταξουργία οδήγησαν στην ανάπτυξη αστικής εκλεκτικιστικής αρχιτεκτονικής, με κτίσματα καλαίσθητα και επιβλητικά. Παράλληλα, όμως επιβιώνει ο απόηχος της παλιότερης παράδοσης: σε απομονωμένες κοινότητες με προβιομηχανική τεχνολογία και σχεδόν κλειστή οικονομία, ακόμα και σήμερα, κάποιος μένει με την αίσθηση του σταματημένου χρόνου.

Έτσι στα πεδινά αγροτικά μονόροφα σπήτια η δόμηση είναι απλή, ο εξοπλισμός λιτός και η κάτοψη, όταν αυξάνει η οικογένεια επεκτείνεται σε σειρά δωματίων με χαγιάτι.

Στην παλιά Ξάνθη τα σπήτια εντάσσονται στα τυπολογικά πλαίσια της κατοικίας του πολιτισμικού χώρου της ανατολής.

Οι χριστιανοί πρόσφυγες της Δυτικής Θράκης μετά το 1923 χτίζουν τα σπήτια τους ακολουθώντας το νεότερο συμμετρικό τύπο κατοικίας με χωλ και πρόστυλο εισόδου.

Στα ορεινά διώροφα νοικοκυρόσπιτα, συνήθως κατοικίες Πομάκων, εφαρμόζεται η εξελιγμένη παραδοσιακή τυπολογία που συνθέτει τους ημιυπαίθριους με τους κλειστούς χώρους.

Τα παλαιότερα και νεότερα αρχοντόσπιτα αναπτύσσουν με πληρότητα την αρχιτεκτονική της εποχής, ανάλογα με την οικονομική και πνευματική άνθηση. Τέλος, στα βιοτεχνικά κτίρια φαίνεται η εξέλιξη από τον παλιότερο διζωνικό τύπο σπιτιού σε αποκλειστικά βιοτεχνικό κτίριο.

209. Εχίνος. *Το κονάκι του Αμούτσα Χασάν* (Νεότερο φράξιμο του υποστέγου με σανίδες)
Φωτογραφία: Βελισ. Βουτσάς και Γιάννης Κίζης

213. Ξάνθη. *Οικία Κουγιουμτζόγλου* (1875)
Φωτογραφία: Βελισ. Βουτσάς και Γιάννης Κίζης

210. *Γέφυρα* στα ορεινά του ν. Ξάνθης
Φωτογραφία: Ν. Δεσύλλας από το βιβλίο *Θράκη. Χρώματα και Αποχρώσεις*, Αθήνα, Σύνολο, 1996

211. *Γεφύρι* κοντά στη Ξάνθη, στο δρόμο προς τη Σταυρούπολη
Φωτογραφία: Ν. Δεσύλλας από το βιβλίο *Θράκη. Χρώματα και Αποχρώσεις*, Αθήνα, Σύνολο, 1996

212. Δρανιά Ροδόπης. *Τρεις τεχνικές στέγασης* μαζί: βούρλα, πλάκες, κεραμίδια.
Φωτογραφία: Βελισ. Βουτσάς και Γιάννης Κίζης

215

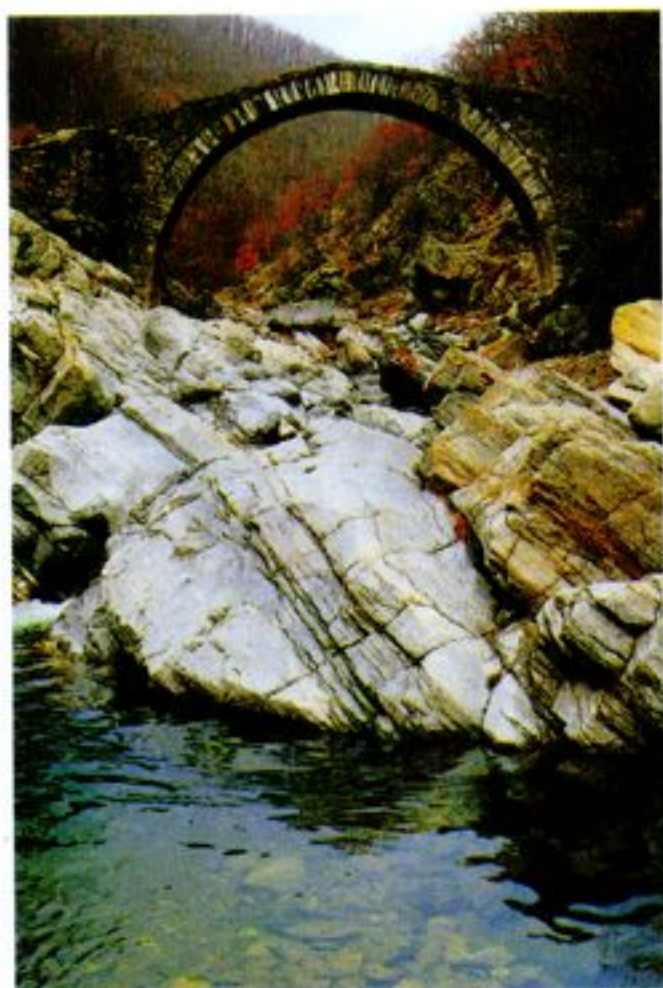
214. Σουφλί. *Κουκουλόσπιτο Καλέση*.
Φωτογραφία: Βελισ. Βουτσάς και Γιάννης Κίζης

215. Σουφλί. *Κουκουλόσπιτο - Αρχοντικό Μηρίκα*.
Φωτογραφία: Βελισ. Βουτσάς και Γιάννης Κίζης

216. Διδυμότειχο. *Ξύλινο σπίτι* με μαγαζί στο ισόγειο.
Φωτογραφία: Βελισ. Βουτσάς και Γιάννης Κίζης

217. Ξάνθη. *Αρχοντόσπιτα καπνεμπόρων*, 19ος αι.
Φωτογραφία: Βελισ. Βουτσάς και Γιάννης Κίζης

218. Μεταξάδες. *Μαγαζί και οικία Τερζόγλου*.
(1910)
Φωτογραφία: Βελισ. Βουτσάς και Γιάννης Κίζης

211

217

Φορεσιές και Αντικείμενα της Καθημερινής Ζωής

219. *Ασημένια σφυρήλατα, ανάγλυφα, εγχάρακτα στέφανα γάμου*, 6X17,5 εκ., του 19ου αι.

Εκκλησιαστικό Μουσείο

Ιεράς Μητροπόλεως Αλεξανδρουπόλεως

Φέρουν σε μέταλλο με ακτινωτό περίγραμμα παράσταση ένθρονου Χριστού που ευλογεί.

220. *Παραδοσιακή γυναικεία φορεσιά* από μετάξι και βαμβάκι Σουφλίου, του 19ου αι.

Εθνικό Ιστορικό Μουσείο

Διάφορα κοσμήματα συμπληρώνουν τη φορεσιά.

221. *Χαλασμένο τσουκαλάκι* από τη Σαύρα Έβρου, του 1920.

Λαογραφική Συλλογή "Γκότσης Νικόλαος"

Φέρες Έβρου

222. *Τσεβρές* από την περιοχή της Θράκης. Μουσείο Συλλογής "Γη της Θράκης"

223. *Τσεβρές* από την περιοχή της Θράκης. Μουσείο Συλλογής "Γη της Θράκης"

224. *Ζώνη* με μαλατοκαπνισμένη κορώνα, αντικριστά πουλιά, ανθικό διάκοσμο και σφάλτο, του 19ου αι.

Εθνικό Ιστορικό Μουσείο

225. *Ασημένιο χυτό βραχιόλι* επιχρυσωμένο, 19 εκ., του 19ου αι.

Εθνικό Ιστορικό Μουσείο

226. *Ασημένιο χυτό βραχιόλι* επιχρυσωμένο, 18 εκ., του 19ου αι.

Εθνικό Ιστορικό Μουσείο

227. *Πήλινο θυμιατήρι* από το Διδυμότειχο, του 19ου αι.

Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο Αθηνών

228. *Ασημένια στέφανα γάμου*, 17,6X18,6 εκ. και 18,3X18,6 εκ., του 19ου αι.

Εκκλησιαστικό Μουσείο

Ιεράς Μητροπόλεως Μαρωνείας και Κομοτηνής

220

228

Φέρουν παραστάσεις Εσταυρωμένου, Παναγίας, Αγίων ενώ τα ελάσματά τους φέρουν χιτά προσωπεία με ανθοστήλες στο κεφάλι.

229. Γυναικεία ενδυμασία από βαμβάκι από τους Μεταξάδες Έβρου, του 19ου αι.
Εθνικό Ιστορικό Μουσείο

Γιορτινή φορεσιά σε απλό σχέδιο, με έντονα χρώματα κι ανάγλυφη παρουσία.

230. Ασημένιο κόσμημα κεφαλόδεσμου επιχρυσωμένο, 10X07 εκ., του 19ου αι.
Εθνικό Ιστορικό Μουσείο

Φέρει άνθινη γιρλάντα και δύο αντικριστά πουλιά στη κορυφή τα οποία συμβολίζουν το νιόπαντρο ζευγάρι.

231. Τσεβρές από την περιοχή της Θράκης.
Μουσείο Συλλογής "Γη της Θράκης"

232. Αρμεγάς, καλαθόσχημο σκεύος μεταφοράς γάλακτος ή φαγητού.
Λαογραφική Συλλογή "Γκότσης Νικόλαος"
Φέρες Έβρου

232a. Βελούδινο ζουνάρι με χάλκινη επιχρυσωμένη κορώνα, μετάξι, χρυσοκλωστή και πολύχρωμα ομάλτα, 65 εκ., από την περιοχή της Θράκης, του 18ου - 19ου αι.
Μουσείο Ελληνικής Λαϊκής Τέχνης

Το ζωνάρι με την κορώνα, χαρακτηριστικό κόσμημα της Θράκης, αποτελούσε δώρο του γαμπρού προς τη νύφη.

233. Ασημένια χιτή πόρνη επιχρυσωμένη με αχάτες και τεχνητές πέτρες, 29X16 εκ., του 19ου αι.
Εθνικό Ιστορικό Μουσείο

Φέρει ανθικό διάκοσμο και το κεντρικό τμήμα της έχει σχήμα ροδιού.

234. Τσεβρές από την περιοχή της Θράκης.
Μουσείο Συλλογής, "Γη της Θράκης"

229

232a

235. *Πήλινο θυμιατήρι* από το Διδυμότειχο, του 19ου αι.

Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο Αθηνών

236. *Παραδοσιακή γυναικεία φορεσιά* από το χωριό Γλαύκη του ν. Ξάνθης.

Κέντρο Πομακικών Ερευνών Κομοτηνής

237. *Μπακιρένιο δοχείο* για τη φύλαξη του λαδιού (μπαντιά), από τις Φέρες, του 1922.

Λαογραφική Συλλογή "Γκότσης Νικόλαος"

Φέρες Έβρου

Το χειμώνα τοποθετούσαν λίγα κάρβουνα στο κάτω μέρος για να κρατούν το λάδι σε σταθερή θερμοκρασία ώστε να μην παγώνει.

238. *Παραδοσιακές ποδιές* από το χωριό Γλαύκη του ν. Ξάνθης.

Κέντρο Πομακικών Ερευνών Κομοτηνής

239. *Φορητή εικόνα* του προφήτη Ηλία, 42,5X28,3 εκ., του 18ου αι.

Εκκλησιαστικό Μουσείο

Ιεράς Μητροπόλεως Μαρωνείας και Κομοτηνής

240. Ξύλινη φορητή εικόνα του Αγίου Γεωργίου του Δρακοντοκτόνου, 27X20 εκ., του 19ου αι.
Εκκλησιαστικό Μουσείο
Ιεράς Μητροπόλεως Αλεξανδρουπόλεως

241. Ανδρική φορεσιά από τα Πετρωτά του ν. Έβρου.
Λύκειο Ελληνίδων Αθηνών

242. Ακορντεόν, του 1810.
Μορφωτικός Σύλλογος
Λαογραφικό Μουσείο Διδυμοτείχου

243. Κάδρο με κονκούλια.
Μουσείο Λαογραφίας και Ιστορίας Τέχνης
Ορεστιάδας και Περιφέρειας

244. Αστική φορεσιά Νέας Ορεστιάδας.
Μουσείο Λαογραφίας και Ιστορίας Τέχνης
Ορεστιάδας και Περιφέρειας

Φέρει χρυσά σκουλαρίκια με διαμάντια και χρυσό περιδέραιο με διαμάντια.
Συλλογή Γιάννη Μειζικόφ

245. Κοπανέλι.
Μουσείο Λαογραφίας και Ιστορίας Τέχνης
Ορεστιάδας και Περιφέρειας

246. Ξύλινη φορητή εικόνα της *Παναγίας Γαλακτοτροφούσας*, 37,5X28,5 εκ., του 18ου αι.
Εκκλησιαστικό Μουσείο Ιεράς Μητροπόλεως
Αλεξανδρουπόλεως

247. Σαρακατσάνικη γυναικεία ενδυμασία από βαμβάκι και μαλλί, του 19ου αι.
Εθνικό Ιστορικό Μουσείο

Γιορτινή φορεσιά, από υλικά της σαρακατσάνικης παραγωγής, με γεωμετρικά διακοσμητικά στοιχεία.

248. Πήλινο ναλωμένο σκεύος με χερούλια.
Μουσείο Λαογραφίας και Ιστορίας Τέχνης
Ορεστιάδας και Περιφέρειας

249. Πυροστιά, μεταλλική κατασκευή εστίας.
Λαογραφική Συλλογή "Γκότσης Νικόλαος"
Φέρες Έβρου

247

Λαϊκά Δρώμενα

Στη λαϊκή κουλτούρα, οι αλλαγές στον κύκλο του παραγωγικού χρόνου σηματοδοτούνται από πράξεις συμβολικού χαρακτήρα, όπως είναι τα λαϊκά δρώμενα (μαγικό - θρησκευτικές πρακτικές που κινούνται περιθωριακά ή παράλληλα με τη θρησκευτική λατρεία) και τα πανηγύρια (θρησκευτικού, μεταξύ άλλων, χαρακτήρα που γίνονται με αφορμή τις εορτές των Αγίων). Κοινός στόχος των δύο είναι η ενίσχυση των κοινοτικών δεσμών και η εξασφάλιση καλοχρονιάς. Κοινά είναι και τα σύμβολα που υιοθετούνται για την επίτευξη αυτών των στόχων (χορός, μουσική, φαγητό, πειράγματα, συναγωνισμοί, ανθρωπομορφικές και ζωομορφικές μεταμφιέσεις, αντιστροφή ρόλων, συμβολικά αντικείμενα αποτρεπτικού ή γονιμικού χαρακτήρα κ.λπ.).

Στη Θράκη, τέτοια δρώμενα και πανηγύρια που περίσσευαν στο παρελθόν, εξακολουθούν να γίνονται ακόμα και σήμερα. Είναι αυτά που συνθέτουν, μεταξύ άλλων, τα κοινά στοιχεία του σύγχρονου θρακιώτικου πολιτισμού, χριστιανών και μουσουλμάνων συνάμα.

Σήμερα στην ελληνική Θράκη μπορεί κανείς να παραβρεθεί σε τέτοια δρώμενα (*Κιοπέκ μπέης* ή *Σκυλο-δευτέρα*, *Γιορτή Μπάμπως*, *Τζαμάλα*), σε γνωστά πανηγύρια από το χριστιανικό εορτολόγιο (της Αγίας Ειρήνης, του Προφήτη Ηλία, του Αγίου Αθανασίου, της Μεταμόρφωσης του Σωτήρος), τέλος, σε δύο πανηγύρια των κιζιλπάσηδων μουσουλμάνων, στο *Χίλια* και στον *Αλή-Μπαρμιά*. Γνωστά ως "θρακιώτικα" είναι τα *Αναστενάρια* και ο *Καλόγερος* των Κωστιλήδων προσφύγων οι οποίοι ζουν σήμερα σε χωριά της Μακεδονίας.

250. Αναστενάρια. Η γνωστή "θρακιώτικη" ιεροτελεστία πυροβασίας και πνευματοληψίας που κορυφώνεται στις 21 Μαΐου, στη γιορτή των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης. Στις μέρες μας τελούνται από μια ομάδα προσφύγων της Ανατολικής Θράκης, γνωστών ως Κωστιλήδων στα χωριά Αγία Ελένη, Μαυρολεύκη και Λαγκαδά της Μακεδονίας. Οι αναστενάρηδες πιστεύουν ότι ο Άγιος έχει τη δύναμη να προκαλέσει, καθώς και να θεραπεύσει μια πληθώρα ασθενειών.

Φωτογραφίες: Ζωή Αμπατζή

251. Ο Καλόγερος. Αποκριάτικο έθιμο με συμβολικές και μιμητικές πράξεις αντιθετικού χαρακτήρα, όπως του θανάτου και της ανάστασης. Το πρωί της Τυρινής Δευτέρας, ο Καλόγερος (καλός γέρος), άνδρας ζωόμορφα μεταμφιεσμένος, μαζί με άλλα μέλη της ομάδας, επισκέπτονται όλα τα σπίτια του χωριού, όπου εύχονται καλή παραγωγή. Στη συνέχεια, γίνεται ένα είδος διελκυστίδας, μεταξύ νέων και μεσόκοπων. Ακολουθεί μιμητικό όργωμα και σπορά με ευχές. Σκοτώνεται συμβολικά ο Καλόγερος και τέλος, επανέρχεται στη ζωή αφού τον ρίξουν στο νερό.

Φωτογραφίες: Γεώργιος Αικατερινίδης

Μουσικά Όργανα

252. Γκαϊντατζής

Φωτογραφία: Χρήστος Γαλάζιος

253. Ούτι

Μουσείο Λαϊκών Οργάνων
Συλλογή Φοίβου Ανωγειανάκη

254. Γκάιντα

Μουσείο Λαϊκών Οργάνων
Συλλογή Φοίβου Ανωγειανάκη

Αποτελείται από ασκί, επιστόμιο και τμήμα παραγωγής του ήχου με δύο ξεχωριστούς αυλούς. Κατασκευάζεται από τον ίδιο τον γκαϊντατζή, από δέρμα κατσίκας ή προβάτου.

255. Κανονάκι

Μουσικός Οίκος "Πανδώρα", Αθήνα

256. Μεγάλο πήλινο τουμπελέκι από το Σουφλί.
Κέντρο Μελέτης Νεώτερης Κεραμικής
Ίδρυμα οικ. Γ. Ψαροπούλου

Ρυθμικό όργανο, με πήλινο σκελετό σε σχήμα στάμνας χωρίς λαβή. Στο ένα άκρο είναι ανοικτό και στο άλλο σκεπασμένο με τεντωμένο δέρμα. Παίζεται με τα δύο χέρια ή με μικρά ξυλάκια.

257. Θρακική λύρα

Μουσείο Λαϊκών Οργάνων
Συλλογή Φοίβου Ανωγειανάκη

Αχλαδόμορφη με τρεις χορδές. Κατασκευάζεται από μονοκόμματο ξύλο και αποτελείται από το ηχείο, το λαιμό και το κεφάλι. Ο λυράρης παίζει καθιστός και τη στηρίζει στο αριστερό του πόδι ή όρθιος χωρίς να τη στηρίζει.

257, 254, 253

Παραδοσιακοί Τεχνίτες και Επαγγέλματα που Χάνονται

Στη Θράκη, ο επισκέπτης, ακόμη και σήμερα, έχει την ευκαιρία να δει από κοντά λαϊκούς τεχνίτες και επαγγέλματα που χάνονται. Οι δημιουργοί αυτοί, μέσα και πέρα από τις πολιτισμικές τους συνήθειες και τα θρησκευτικά τους πιστεύω, συνθέτουν το χρώμα του τόπου, συνιστώντας μια δύναμη αντίστασης στην αλλοτρίωση της ομοιογένειας που προτείνεται από το σύγχρονο τεχνολογικό πολιτισμό.

Ο τεχνίτης, η τεχνίτρα και η τέχνη τους

Σκοπός: Η μεταμόρφωση της ύλης σε πολιτισμικό αγαθό.

Δημιουργός: ο τεχνίτης, η τεχνίτρα, ο ειδικός, ο καλλιτέχνης.

Προσόντα: η πείρα, η δεξιότητα, η φαντασία, το μεράκι, η υπομονή.

Μέσα παραγωγής: τα χέρια, τα εργαλεία, οι πρώτες μηχανές.

Χρόνος εκτέλεσης: όσος χρειαστεί.

Είδος προϊόντος: είδη ένδυσης, διατροφής, έκφρασης, ανάλογα με τις κοινωνικοοικονομικές, πολιτισμικές και θρησκευτικές συνήθειες του τόπου.

Χαρακτηριστικά προϊόντος: ανωνυμία του δημιουργού, προσεγμένη ποιότητα.

Προορισμός προϊόντος: η αγορά του τόπου.

“Για τα μάτια του κόσμου”: άνθρωποι ζηλευτοί, φορτισμένοι με θετικές ή / και αρνητικές ενέργειες.

Παραγωγή: Κέντρο Λαϊκών Δρωμένων Κομοτηνής

258. Καλαθοπλέχτες

Φωτογραφίες: Μουσείο Καλαθοπλεκτικής Κομοτηνής

259. Καρεκλάς - σαρωθροποιός

Φωτογραφία: Χρήστος Γαλάζιος

260. Χειροποίητο εργαλείο σκούπας και σκούπα, του 1939, από τους Μεταξάδες Έβρου.

Λαογραφική Συλλογή “Γκότσης Νικόλαος”, Φέρες Έβρου

261. Ξυλογλύπτης

Φωτογραφία: Χρήστος Γαλάζιος

262. Ξυλουργός

Φωτογραφία: Χρήστος Γαλάζιος

259

268

263

263. Σαμαράς

Φωτογραφία: Κατερίνα Καμπίτη

264. Καροσιδηρουργός

Φωτογραφία: Χρήστος Γαλάζιος

265. Καλαμοπλέχτης

Φωτογραφία: Κατερίνα Καμπίτη

266. Σιδηρουργός

Φωτογραφία: Χρήστος Γαλάζιος

267. Τσαγκάρης

Φωτογραφία: Κατερίνα Καμπίτη

268. Αγιογράφος

Φωτογραφία: Χρήστος Γαλάζιος

269. Επεξεργασία μεταξιού

Φωτογραφία: Μουσείο Μπενάκη

270. Κεντήστρα

Φωτογραφία: Μουσείο Μπενάκη

271. Μικρή καντήλα, 17,5 εκ.

Μορφωτικός Σύλλογος

Λαογραφικό Μουσείο Διδυμοτείχου

272. Παραδοσιακό κέντημα

Συλλογή Γιάννη Μετζικώφ

273. Μικρή καντήλα, 17,5 εκ.

Μορφωτικός Σύλλογος

Λαογραφικό Μουσείο Διδυμοτείχου

274. Ασημένιο χυτό περιλαίμιο επιχρυσωμένο, 35 εκ., του 19ου αι.

Εθνικό Ιστορικό Μουσείο

275. Ασημένιο χυτό βραχιόλι με εγχάρακτο διάκοσμο, 07,5 εκ., από την περιοχή της Θράκης, του 19ου αι.

Μουσείο Ελληνικής Λαϊκής Τέχνης

Βραχιόλι σπονδυλωτό σε σχήμα διακανθωτό (ψαροκόκαλο).

275α. Χάλκινο χυτό βραχιόλι, επιχρυσωμένο με καλεμιστό διάκοσμο, 7 εκ., από την περιοχή της Θράκης, του 19ου αι.

Μουσείο Ελληνικής Λαϊκής Τέχνης

Φέρει ανάγλυφες μαστοειδείς εκφύσεις στα δύο άκρα και φοριέται από τις γυναίκες της Θράκης ως κόσμημα - φυλακτό της γυναικείας γονιμότητας, από το γάμο ως την απόκτηση του πρώτου τους παιδιού.

276. Ασημένια σκαλιστή πόρνη με φίλντισι, 30X10 εκ., του 19ου αι.

Εθνικό Ιστορικό Μουσείο

Φέρει στο κεντρικό τμήμα μέσα σε διάτρητο φυτικό διάκοσμο σκαλιστή απεικόνιση δικέφαλου αετού.

277. Μεγάλη καντήλα, 33 εκ.

Μορφωτικός Σύλλογος

Λαογραφικό Μουσείο Διδυμοτείχου

278. Μεγάλη καντήλα, 23 εκ.

Μορφωτικός Σύλλογος

Λαογραφικό Μουσείο Διδυμοτείχου

279. Ζώνη

Λαογραφική Συλλογή Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης

280. Τσεβρές από την περιοχή της Θράκης. Μουσείο Συλλογής "Γη της Θράκης"**281. Τσεβρές από την περιοχή της Θράκης. Μουσείο Συλλογής "Γη της Θράκης"****282. Τσεβρές από την περιοχή της Θράκης. Λαογραφική Συλλογή Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης****283. Πόρνη με θρησκευτικές παραστάσεις, από τη Θράκη.**

Συλλογή Φωτεινής Κωνσταντιπούλου

284. Το Μουσείο Μετάξης Σουφλίου

Φωτογραφία: Πολιτιστικό Τεχνολογικό Ίδρυμα ΕΤΒΑ, Δήμος Σουφλίου

285. Ξεκλάδισμα κουκουλιών

Φωτογραφία: Μουσείο Μπενάκη

286. Παραδοσιακό κέντημα

Συλλογή Γιάννη Μετζικώφ

287. Τσεβρές από την περιοχή της Θράκης. Μουσείο Συλλογής "Γη της Θράκης"

273

288. *Τσεβρές* από την περιοχή της Θράκης.
Μουσείο Συλλογής "Γη της Θράκης"

289. *Τσεβρές* από την περιοχή της Θράκης.
Μουσείο Συλλογής "Γη της Θράκης"

290. *Τσεβρές* από την περιοχή της Θράκης.
Μουσείο Συλλογής "Γη της Θράκης"

291. *Γιλέκο*
Λαογραφική Συλλογή Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης

292. *Στραγαλοποιός*
Φωτογραφία: Χρήστος Γαλάζιος

293. *Πλανόδιος μανάβης*.
Φωτογραφία: Κατερίνα Καμπίτη

294. *Παρασκευαστής τσίπουρου*.
Φωτογραφία: Κατερίνα Καμπίτη

295. *Μυλωνάς*
Φωτογραφία: Χρήστος Γαλάζιος

296. *Κοσκινάς*
Φωτογραφία: Χρήστος Γαλάζιος

297. *Αρτοποιός*
Φωτογραφία: Κατερίνα Καμπίτη

298. *Ταχυνοποιείο*, παρασκευή λουκουμιού.
Φωτογραφία: Θοδωρής Χουρμουζιάδης

299. *Παγοποιείο*
Φωτογραφία: Θοδωρής Χουρμουζιάδης

300. *Γανωματής*
Φωτογραφία: Κατερίνα Καμπίτη

301. *Μηρίκι καφέ*
Μουσείο Λαογραφίας και Ιστορίας Τέχνης
Ορεστιάδας και Περιφέρειας

302. *Μηρούτζινο γουδί* (χαβάνι), του 1922.
Λαογραφική Συλλογή "Γκότσης Νικόλαος"
Φέρες Έβρου

303. *Μηρούτζινο μικρό γουδί* (χαβάνι) από τις
Φέρες, του 1935.
Λαογραφική Συλλογή "Γκότσης Νικόλαος"
Φέρες Έβρου

304. *Χάλκινη θερμοφόρα*, του 1920.
Λαογραφική Συλλογή "Γκότσης Νικόλαος"
Φέρες Έβρου

305. *Μύλος του καφέ*, με ένθετο σχέδιο.
Μουσείο Λαογραφίας και Ιστορίας Τέχνης
Ορεστιάδας και Περιφέρειας

306. *Μεταλλικό καβουρντιστήρι* του καφέ.
Μουσείο Λαογραφίας και Ιστορίας Τέχνης
Ορεστιάδας και Περιφέρειας

307. *Χάλκινοι μεγάλοι μύλοι* του καφέ.
Μουσείο Λαογραφίας και Ιστορίας Τέχνης
Ορεστιάδας και Περιφέρειας

308. *Ξύστρα* για το γύρισμα της πίτας που λέγεται
"λαλαγκίτα".
Λαογραφική Συλλογή "Γκότσης Νικόλαος"
Φέρες Έβρου

309. *Μικρότερο μπακιρτσάκι*, σκεύος μεταφοράς
γάλακτος, νερού ή και αγιασμού, του 1927.
Λαογραφική Συλλογή "Γκότσης Νικόλαος"
Φέρες Έβρου

264

310. Μπακιρτσάκι
Λαογραφική Συλλογή "Γκότσης Νικόλαος"
Φέρες Έβρου

311. Παπλωματάς
Φωτογραφία: Χρήστος Γαλάζιος

312. Κατασκευαστής ζουρνάδων - μπαστούνιων.
Φωτογραφία: Χρήστος Γαλάζιος

313. Σαγματοποιός
Φωτογραφία: Χρήστος Γαλάζιος

314. Μεγάλο πήλινο αποθηκευτικό αγγείο,
χωρίς λαβή, με πόμα από το Σουφλί.
Κέντρο Μελέτης Νεώτερης Κεραμικής
Ίδρυμα οικ. Γ. Ψαροπούλου

293

315. Βαρέλι για αποθήκευση ρακής (βαρελούδι) από τους Μεταξάδες
Κέντρο Μελέτης Νεώτερης Κεραμικής
Ίδρυμα οικ. Γ. Ψαροπούλου

316. Πήλινη στάμνα (μπρίκι 3 παραδίου) από το Σουφλί
Κέντρο Μελέτης Νεώτερης Κεραμικής
Ίδρυμα οικ. Γ. Ψαροπούλου

317. Πήλινο αποθηκευτικό αγγείο με δύο λαβές και πώμα από το Σουφλί
Κέντρο Μελέτης Νεώτερης Κεραμικής
Ίδρυμα οικ. Γ. Ψαροπούλου

318. Μεγάλο πήλινο αποθηκευτικό αγγείο με μια λαβή και πώμα (τσουκάλι 2 παραδίου) από το Σουφλί
Κέντρο Μελέτης Νεώτερης Κεραμικής
Ίδρυμα οικ. Γ. Ψαροπούλου

319. Πήλινο μαγειρικό αγγείο με μια λαβή και πώμα από τους Μεταξάδες
Κέντρο Μελέτης Νεώτερης Κεραμικής
Ίδρυμα οικ. Γ. Ψαροπούλου

320. Πήλινη κανάτα για νερό από τους Μεταξάδες
Κέντρο Μελέτης Νεώτερης Κεραμικής
Ίδρυμα οικ. Γ. Ψαροπούλου

321. Πήλινο μαγειρικό σκεύος με μια λαβή από το Σουφλί
Κέντρο Μελέτης Νεώτερης Κεραμικής
Ίδρυμα οικ. Γ. Ψαροπούλου

322. Πήλινη μικρή στάμνα με μια λαβή από το Σουφλί
Κέντρο Μελέτης Νεώτερης Κεραμικής
Ίδρυμα οικ. Γ. Ψαροπούλου

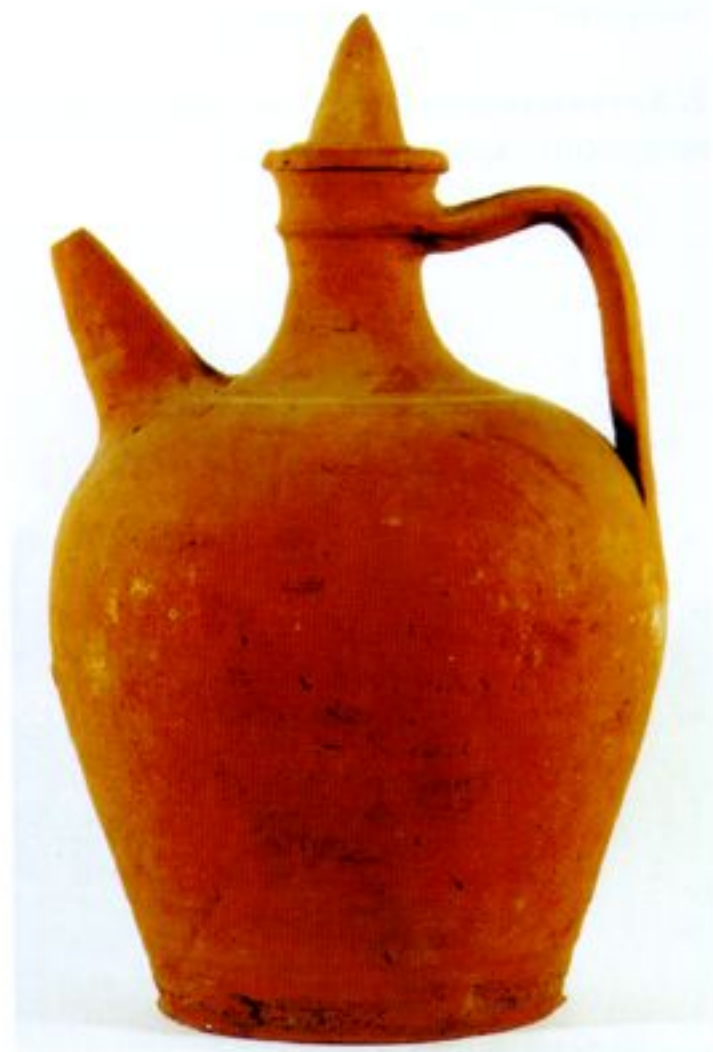
323. Πήλινο αποθηκευτικό βάζο με δύο λαβές και πώμα (κιούπι) από τους Μεταξάδες
Κέντρο Μελέτης Νεώτερης Κεραμικής
Ίδρυμα οικ. Γ. Ψαροπούλου

324. Πήλινη μικρή στάμνα με μια λαβή και σωληνοειδή απόφυση (μπρίκι) από τους Μεταξάδες
Κέντρο Μελέτης Νεώτερης Κεραμικής
Ίδρυμα οικ. Γ. Ψαροπούλου

325. Πήλινο αγγείο με μία καλαθόσχημη λαβή για τη μεταφορά φαγητού στο χωράφι από τους Μεταξάδες
Κέντρο Μελέτης Νεώτερης Κεραμικής
Ίδρυμα οικ. Γ. Ψαροπούλου

315

316